

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ร่วมกันจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมือระหว่างกันอย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio Cultural Community : ASCC) สำหรับประเทศไทยได้มีการเตรียมพร้อมในเชิงนโยบายซึ่งปรากฏทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 และคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ตลอดจนการเตรียมพร้อมเชิงกลไก ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน ภายใต้การพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554 : 15-17)

จากคำแถลงนโยบายรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา หนึ่งในจุดมุ่งหมายของนโยบายรัฐบาล คือ “เพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 อย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง” โดยนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปี แรกยังรวมถึงการเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้ง ในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายในและภายนอกภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีการเตรียมความพร้อมด้านนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมอีกหลายประการ เพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2554 : 56 – 61)

สำหรับการขับเคลื่อนการศึกษาในประเทศไทย มีแนวทางจัดการและมุ่งเน้นเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้ศึกษา เน้นการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ โดยให้มีการทบทวนเนื้อหาสาระในหลักสูตรที่เด็กและเยาวชนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้พื้นฐาน และการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก นอกจากนั้น ควรเน้นเรื่องพื้นฐานคณิตศาสตร์ เพื่อต่อยอดในการผลิตนักวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์และเรื่องการใช้

ภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาไทย เพราะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร รวมทั้งการผลิต และพัฒนากำลังคนให้ตรงกับอุปสงค์ทั้งภายในประเทศและระดับสากล โดยการผลิตและ พัฒนากำลังคนต้องเน้นในสาขาที่ขาดแคลนหรือมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เช่น บุคลากรด้านการแพทย์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพยาบาล เป็นต้น ควรเน้นพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษ มีศักยภาพเพียงพอไปทำงานในต่างประเทศได้ และต้องมีการเตรียมคนไทยให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วย (ศูนย์การเตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมอาเซียน, 2556 : เว็บบไซต์)

แม้ว่าประเทศไทยจะให้ความสำคัญ แต่จากการประชุมของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หัวเรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงปัญหา ด้านการศึกษาระดับประเทศไว้ดังนี้ 1.ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา พบว่า มี สถานศึกษาได้มาตรฐานตามเกณฑ์ในสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ที่ไม่ผ่านการประเมินในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 2.การลงทุนในการค้นคว้าวิจัย มีสัดส่วน เพียงร้อยละ 0.24 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 3.จากการจัดอันดับความสามารถ ทางการศึกษาในระดับนานาชาติ โดย IMD ชี้ความสามารถด้านการศึกษาของประเทศไทย อยู่ใน ลำดับที่ 51 จาก 59 ประเทศ (ปี พ.ศ. 2554) 4.ผลการประเมินนักเรียนไทย ภายใต้โครงการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment: PISA) พบว่าอยู่ใน กลุ่มต่ำ และมีคะแนนต่ำกว่า OECD ที่ กำหนดไว้ 500 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 421 419 และ 425 คะแนนตามลำดับ (พ.ศ. 2552) (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์, 2555: 5 – 6)

จากข้อมูลรายงานการศึกษา “โอกาสและผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อกระทรวงมหาดไทย” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวิเคราะห์สถานภาพของ กระทรวงเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์กระทรวงมหาด ไทย พ.ศ. 2555 – 2558 ยังพบว่า บุคลากรมี ทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน บุคลากรขาดความรู้ ความสนใจอย่าง จริงจังเกี่ยวกับอาเซียน และกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาคอื่น ๆ ขาดกลไก การทำงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ชัดเจน การบริหารงานกลุ่มจังหวัดยังขาดการ สนับสนุนและความร่วมมือจากส่วนราชการในสังกัดและส่วนราชการอื่นในพื้นที่ (สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2555 : 50 - 51) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองให้ชัดเจน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด หรือแห่งใดที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใด หรือแห่งใดที่ไม่สามารถที่จะรับถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในภารกิจ ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 4 ปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใด หรือแห่งใดไม่สามารถที่จะรับถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี รวมทั้งกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาล ภายในปี พ.ศ. 2544 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลภายในไม่เกิน พ.ศ. 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดยมีการเพิ่มสัดส่วนอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555 : เว็บบอร์ด)

กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำแผนนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 – 2559 ขึ้น โดยครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับศักยภาพ ตามความพร้อมและตรงตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ แต่ละแห่งให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีมาตรฐาน สามารถพัฒนาศักยภาพคนของท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เริ่มต้นจากในครอบครัว เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดีมีอุปนิสัยดี หรือจะเป็นคนด้อยสมรรถภาพ สร้างปัญหาแก่ตนเองและสังคม ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวและวิถีอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ ดังนั้นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐ คือการให้ความรู้กับบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและพยายามให้เด็กทุกคนได้อาศัยอยู่กับครอบครัวของตนหรืออาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะคล้ายครอบครัวมากที่สุด จากแผนนโยบายทางการศึกษานี้ มีการโอนภารกิจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมาก (สำนักงานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, 2554 : 13) ดังนั้น ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้วางกรอบแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยวางองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ด้านพัฒนาความรู้สู่ประชาคมอาเซียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาความรู้ประชาคมอาเซียน พัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พัฒนากิจกรรมอาชีพสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาเศรษฐกิจสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาลิทธิและความยุติธรรมของสังคม และด้านพัฒนาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555 : 13-23)

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางด้านการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีศักยภาพ คุณภาพและมีคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาใช้ประกอบการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ตลอดจนมีแนวทางและแผนการรองรับการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน และการจัดการศึกษาในระดับที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การเตรียมความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตจังหวัดมหาสารคาม มีความพร้อมในระดับใด
2. บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันหรือไม่
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคามจะเตรียมความพร้อมอย่างไรในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามบุคลากร
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

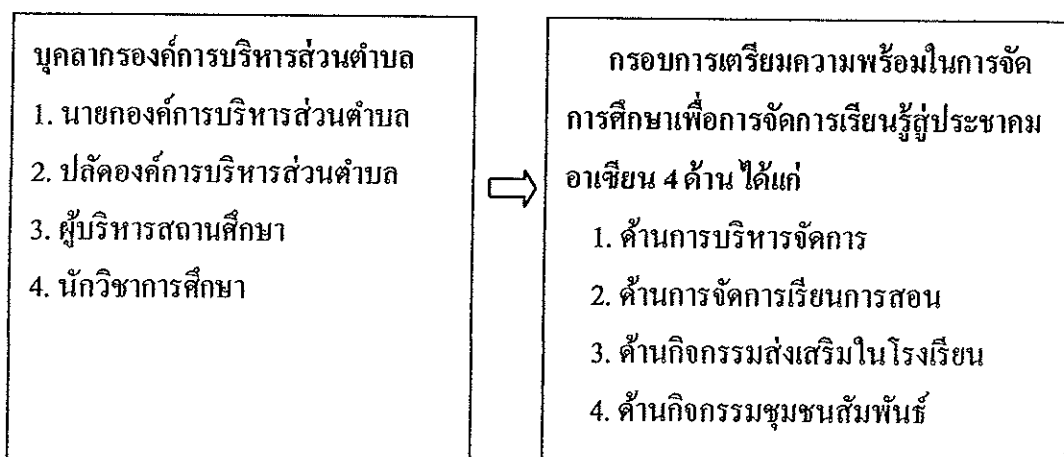
บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตามยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของชาติ ทั้ง 4 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 21) มาเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกองตำบล ปลัดกองตำบล ผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการศึกษา ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 124 แห่ง มีทั้งสิ้น 496 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นายกองตำบล ปลัดกองตำบล ผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการศึกษา ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 124 แห่ง มีทั้งสิ้น 224 คน โดยใช้สูตรคำนวณ ของ Yamanae (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 35) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

2. ระยะเวลาที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ บริหารจัดการกำลังปฏิบัติหน้าที่หรือมีผลงานทางวิชาการ มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 16 คน ได้แก่ นายกองตำบล จำนวน 4 คน ปลัดกองตำบล จำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และนักวิชาการศึกษา จำนวน 4 คน ในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542 : 102)

3. ตัวแปรตาม ได้แก่ กรอบการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนตามยุทธศาสตร์หลักด้านอาชีวศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน คือ

- 3.1 ด้านบริหารจัดการ
- 3.2 ด้านจัดการเรียนการสอน
- 3.3 ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน
- 3.4 ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

4. พื้นที่ศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม 124 แห่ง

5. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2556

นิตยสารศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม 124 แห่ง ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้บริหารและปฏิบัติงานด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคามประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการศึกษา

การเตรียมความพร้อม หมายถึง ความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ในการจัดการศึกษาตามกรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตาม ยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

การจัดการศึกษา หมายถึง การที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (ยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษาของชาติ) ใน 4 ด้าน เพื่อรองรับเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบไปด้วย การกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนา มีการวางแผนการนิเทศ การติดตาม การประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงพัฒนาการการดำเนินการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษาของผู้เรียน สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง มีการพัฒนาระบบงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ ได้แก่ อาคาร สถานที่ อุปกรณ์และการสื่อสารสัมพันธ์

ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีการเตรียมความพร้อม ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการเพื่อเตรียมคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสถานศึกษาต้องมีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม มีการจัดสภาพห้องเรียนหรือจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้มีแหล่งความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียนทั้งในรูปแบบเอกสาร วีดิทัศน์ และสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยจัดทำรายวิชาความเป็นประชาคมอาเซียน เป็นสาระเพิ่มเติมในหลักสูตรของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผล จัดทำรายงาน สรุปผลการดำเนินการในแต่ละระดับ ตามขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เช่น ศึกษาผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควรจัดกิจกรรมหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน กิจกรรมประจำภาคการศึกษา กิจกรรมในวันสำคัญ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร และมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับอาเซียน มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ร่วมกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาเครือข่ายร่วมพัฒนาในประชาคมอาเซียน สร้างเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพในประชาคมอาเซียน

ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางสังคม และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อาเซียน ดังนี้ มีการสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรทางสังคม และมีการสร้างเครือข่ายอาเซียนดำเนินงานกับผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มีแนวทางการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ผู้อาเซียน มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนการพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนและพัฒนาเพื่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น